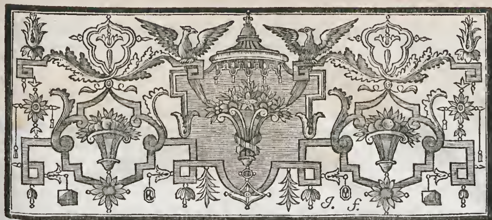

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ

Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis vigeſimâ-ſeptimâ Martii M. DCC. XXXII.

M. PETRO LE TONNELIER,
Doctore Medico, Præſide.

An fracto Cranio ſemper admovenda Terebra?

I.

EREBRUM nobile illud ſpiritûs animalis & vitæ promptuarium, tùm loci ſublimitate, tùm ſubſtantiæ mollioris friabilitate, externis undique pateret inſultibus, niſi oſſeâ veluti galeâ ipſum muniiſſet Natura prudens. Sed ex ipſo ſecuritatis fonte manat periculorum uberrima ſcaturigo. Ipſa Calvariæ ſoliditas in Hominis detrimentum quandoque vertitur. Irruentium mole ac impetu graviter læduntur Integumenta, periculosè contunditur Pericranium, quòd ſubjecta obnitatur Calvaria. Hìc effracto Cranio, prominentia oſſium acumina membranas excrutiant: illic effuſus per colliſionem humor difficiliùs excernitur, aut contuſæ Meninges commotumve Cerebrum reſolventium beneficiis minùs fruuntur, dum præcludit iter ſolidior pixidis oſſeæ ſubſtantia. Hinc percuſſo vehementer Capite, horrenda pullulat Symptomatum caterva. Homo concidit exanimis,

caligant Oculi, ſurdeſcunt Aures, obmuteſcit Lingua, Sanguinem Auribus, Naribus, Oculis excernit; mox ſequitur Nauſea Biliſque Vomitus; tum ſævit acutiſſima Febris, Caput dolet plurimùm quâ parte percuſſum eſt: vertigine corripitur miſer, ſpirandi difficultate, Veterno, Stupore, Paralyſi, Convulſione, Delirio. Sic afflictis ægroti rebus, quodnam adhibendum auxilii genus? Cujuſnam implorabis opem? Jam adeſt Chirurgus, qui compertâ in Cranio rimâ Trepanum prædicat: jam terribilem inſtruit operationis apparatum. At ſiſte Manum incondita molientem, niſi Medici conſilio dirigatur. Humano Capiti ferrum immittere non licet, niſi de Operationis neceſſitate conſtiterit. Non ſemper celebranda Operatio eſt, quæ nunquam expers periculi, aliquando inutilis eſſe poteſt.

I I.

CORPORUM contundentium durior hebetudo graviorque moles periculoſiſſimè caput afficiunt. Hæc Cranium diffringendo, Meningibus intrudunt oſſium fragmenta, ſpiculis ſuis exquiſitiſſimi ſenſûs membranas crudeliter laceſſitura. Eſt ubi tabula oſſium exterior, ſpongioſo Diploe innixa, impingenti reſiſtit telo, dum interna tenuior, nec pari adminiculo ſubfulta diſſilit. Sæpè ultrà Cranium propagatur frangentis energia, & Cerebrum obvolventeſque Membranæ contunduntur. Sic diſruptis commoti Cerebri aut duræ Matris laceratæ vaſibus, intrà Cranium effunditur humor, qui mole Cerebrum comprimens, acredine quam morâ contrahit Membranas irritans, dira ſuſcitat ſymptomata. Porro ſi tactu viſuve pateat oſſa ſub ipſo ictu depreſſa Cerebrum comprimere Membranaſque pungere; ſi auctis, vel non remittentibus Symptomatis, ex ſapientis Medici judicio, effuſus intra Cranium ſtagnet humor; ſi nec oſſium fragmenta removere, nec ipſis remotis liceat depreſſas partes reſtituere, aut effuſis liquoribus exitum concedere, haud morâ ſolers admoveatur manus. Nudetur Cranium, ſi vulnere omnino non, vel non ſatis nudatum fuerit. Mox Oſſi admoveatur Terebra, quam undequaque æqualiter ſerrantem leniter prudenterque circumagat Chirurgus. Tum reſectus Cranii orbiculus Elevatorio educitur, totieſque iterum applicatur Terebra, donec ſatis patens ſit Chirurgo foramen. Hâc viâ licebit illicò Oſſis fragmenta ſubjectis infeſta Meningibus eximere Volſellis, Forficibus excindere, Vecte elevare, Meningophilace adæquare, Cruorem Venis effuſum exhaurire vel Saniem, læſis Meningibus remedia commodiùs admovere. Quod ſi operatione peractâ, ex humore lividis Meningibus coercito non remittant Symptomata, nihilque oſſe terebrato profluat, Scalpelli cuſpide Membranas attingere ne dubites. Sic prudenter adminiſtratæ operationis felix laudabitur eventus, aut ſi minùs proſperè ceſſerit, non criminabitur Operatio, cujus occaſio fuerit Neceſſitas.

I I I.

UT variæ ſunt Fracturarum Cranii differentiæ, ſic varia illis decernenda curandi methodus. Non ſemper eadem eſt ictuum caſuumque vehementia, non eſt in omnibus eadem Calvariæ ſoliditas, nec ſemper eſt idem Fracturarum modus. Nunc exteriorem tantùm vel utramque Oſſis tabulam capillaris Fiſſura dividit; modò evidentior eſt rima, licet nullis prominentibus aculeis aſpera, & apprimè conniventibus Fracturæ marginibus. Frangendo Cranio ſæpe totus impenditur frangentis impetus, dum intacta manet Membranarum Vaſorumque continuitas. Sic læſo mitiùs Capite, non te deterreat Symptomatum vehementia. Hæc ut ab effuſis intrà Cranium humoribus aut pungentibus oſſiculis quan-

doque procedunt, sic etiam aliquando à solâ membranarum leviori Contusione ipsarumve Phlogosi, ducunt originem. Dura Meninx Cranio firmiter undique colligata collisionis impetum persentiscit ipsa vellicaturque. Contundentis impetu Carotidis externæ ramuli Capitis integumenta perreptantes fortiter exprimuntur: hinc Sanguis ipsis contentus tum versùs capillares tubulos validè cogitur, tum versùs Carotidis truncum refluit impetuosiùs. Sic in omnibus Carotidis externæ surculis majori mole & citatiori motu actus Cruor ruit quâ minor est resistentia, ruptisque repagulis, vel tumorem in parte remotâ suscitat, vel Naribus, Auribus, &c. prosilit. Duræ Matris Arteria, tum & Carotis interna hujus quoque refluxûs participes Sanguinem vehementiùs propulsum uberiùs excipiunt & dilatantur ampliùs. Hinc ingurgitantur inflammanturque Membranæ: hinc intercurrentibus Arteriis medullaris comprimitur Cerebri substantia, eò magis quòd Phlogosi convulsæ Meninges, arctando Calvariæ sinus, Sanguini moram pariant in Cerebro. In Nervos etiam propagatur Meningum strictura & irritatio, dum ipsis assiduæ comites involucra suppeditant. Sic imminutâ, cohibitâ, perversâ Spirituum distributione, tota cohibetur pervertiturque motuum animalium œconomia. Numquid hæc omnia Trepani necessitatem arguunt? Minimè. Imò Terebræ applicationem aliquandò inutilem esse meritò affirmaveris.

IV.

IDEO Fracturæ Cranii admovetur Terebra ut effusis & stagnantibus liquoribus aperiatur iter, vel depressæ restituantur partes. Quæ Calvariæ Fracturam comitantur Symptomata Trepanum non semper expostulant, sed operationem dehortantur, si paululùm remiserint. Compresso sub benigniore Fracturâ Cranio, dura Meninx quæ ipsi firmiter alligatur, distrahitur, inflammatur, rumpuntur ipsius connexionis funiculi: sed quid distractâ? Quid à Cranio sejunctâ, aut inflammatâ durâ Meninge proderit Trepanum? Largioribus & repetitis Sanguinis missionibus, extremè tenui Victu, Resolventium cephalicorum applicatione ex Salviâ, Rutâ, Scordio, Lavandulâ, Sthæcade, &c. instituenda est humoris in Meningibus hærentis discussio. *Sic*, inquit Ruischius * tam solers in Chirurgicis quam perspicax in Anatomicis, *non rarò felicissimè opem tuli verâ etiam Cranii Fracturâ laborantibus, quorum capitibus jam Scalpellum incisorum imminebat.* Depletis Venæ sectione vasibus, in liberiorem ipsorum alveum eructabunt capillaria sanguinem, quo nimiùm turgent. Tenues fomenti discutientis partes intra Cranium admissæ nimis hærentes aut Revulsionis imperio minùs obsequentes succos attenuabunt & resolvent. Non timeas ne ex ruptis ossium fibrillis exudans lympha acredinem concipiat aut descendat in Meninges. Ista Roris nutritii stillatio, quæ in cæterorum ossium fracturis, Callum generando, ipsorum ferruminationi materiam suppeditat, fracto Cranio simile conferet emolumentum. Absit credas exiguam duræ Matris à Cranio divulsionem humoris intra Cranium effusioni ansam necessariò præbere; Periosteum, in simplici Artuum fracturâ ab osse sejunctum, rursùs cum eo facilè glutinatur sine effusionis metu: quidni & dura Mater quæ Periostei vices gerit? At te nodus angit. Quæris undenam, ingruentibus Symptomatis, certò constabit nullum intra Cranium effundi liquorem, nullasque adesse compunctionis causas? Expecta paulisper. Videas num Remediorum usu remittant Symptomata. Pungentia ossium acumina, & effusus intra Cranium humor vulgaribus non cedunt præsidiis. Num ex illorum applicatione mitescunt omnia? Humorem circulationis legibus subjici, spiculorumque absentiam certò conjicies, & incœptam medicamentis absolves curationem.

* *Observ. Chirurg.* LX.

V.

APAGE igitur qui fracto Cranio ad Trepanum semper trepidi concurrunt. Ne dicant Terebræ applicationem non adeò reformidandam esse. Siccine loqui decet quos sublevandis hominum infirmitatibus præfecit ALTISSIMUS? Quid semper perforas Calvariam incertus effusionis in Cranio compressionisve? Non sic liceat experimenta per mortes agere. Malignæ crudelitatis aut ignorantiæ meritam incurrit labem, qui sine necessitate operationem aggreditur, unde pro incertâ levaminis spe, certa veniunt ægrotanti pericula. Quid autem non timendum ex levioribus operantis Chirurgi peccatis? Si nempe vel nimis vel inæqualiter Terebram agitando, duram Meningem attigerit Serrâ: quid si quâ parte applicatur Trepanum duæ ossis tabulæ se se contingant, ut non raro visum est? Quid si duræ Matris Arteria, quæ ossium superficiem perreptare solet, profundo includatur sinu, aut osseâ complectatur laminâ? Tunc enim ossis & arteriæ simul perficitur excisio, vel dum resecta ossis pars educitur vecte, inclusa quoque abripitur arteria. Num feliciter operatio peracta est? En ab aere circumfuso imminet non leve periculum. Nihilne involvit timoris diuturna duræ Meningis denudatio, ipsius Phlogosis haud infrequens causa? Nihilne affert discriminis Capiti foramen infligere nonnisi exfoliatione lentissimâ occludendum? Uno verbo sic semper celebratâ operatione sæpe decumbit in lecto per quinquagenta dies, non ex morbo, sed ex operatione ægrotans, minimo in rebus Nonnaturalibus errore, capite plectendus miser, qui convenienti remediorum usu intra paucos dies incolumis evasisset. Hæc igitur te doceant reformidare, tibique sapientem incutiant metum. Admoveas Trepanum, sed nunquam admoveas inutiliter. Quæ jubet Prudentia ut Terebres, cum certa sunt effusionis compressionisque signa, hæc eadem postulat ut non omni Fracturæ Trepanum applices. Magnum Chirurgiæ principem ausculta Celsum,* qui fracto fissove osse experiri remedia multò meliùs esse judicavit, quàm admovere ferramenta. Sic prudenter cunctando nonnunquam restituitur res, inutilisque declinatur Operatio ægrotanti plerumque luctuosa.

* *Lib.* VIII. *Cap.* IV.

Ergo fracto Cranio non semper admovenda Terebra.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. David Vasse, Rei Herbariæ Professor designatus.	*M. Philippus Davier de Breville, Dotariæ Hispaniarum Reginæ Consiliarius & Medicus ordinarius.*	*M. Elias Col de Vilars, Chirurgiæ Gallico Idiomate Professor designatus & Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castellcto.*
M. Andreas-Josephus Seron.	*M. Jacobus Trant, è Regiâ Scientiarum Academiâ.*	*M. Henricus Besnier.*
M. Thomas-Renatus Gasnier.	*M. Petrus Maloët, Consiliarius & Medicus Regis ordinarius, nec-non Domûs Regiæ Invalidorum Ducum & Militum, Regiæ Scientiarum Academiæ Socius.*	*M. Joannes Besse, Dotariæ Hispaniarum Reginæ à Consiliis & Medicus primarius.*

Proponebat Parisiis HYACINTHUS-THEODORUS BARON, Parisinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1732. à sextâ ad meridiem.

autor.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1732.